

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenem potedeljke in dneve po praznikih, ter velja po šest prejemov, za avstro-egrske dežele za celo leto 18 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po šest prejemov za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtinske potit-vrate 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Posredništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila t. i. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Liberalizem in mi.

Nekateri naši in tuji listi, sosebno cerkveni, pa tudi neki drugi opozicijski časopisi, ki nimajo naloga zagovarjati cerkvene privilegije, ne imenujejo besedij: „liberalizem, liberalce, liberalen“ drugače, nego da se prekrizajo kakor tercijalke pred samim bog-nas-varuj hudičem in njegovo materjo. Vse zlo, vse grehote, vse nesreče in nezgode v političnem in v socialnem življenju se liberalcem na hrbet nakladajo, in liberalizem bi se rad kakor izraelski grešni kozel v puščavo pognal, da bi ga živo oko ne videlo več. Od početka je bilo teh listov še nekaj sram samih pred soboj, zato so ločili „laži“-liberalizem, „psevdo“-liberalizem itd. od pravega liberalizma. A zdaj se jim pa niti to več potrebno ne zdi, zdaj se vsako hudo kar naravnost in brez srama „liberalizmu“ v črevlje vtakne.

Kaj se s tem doseže? Politični nazori v narodu se pačijo. Pojmi, ne da bi se čistili, temné se in kalé, da bi se potem moglo v kalnosti ribariti. Poštena tuja beseda se tu v pravem njenem pomenu kviri, po skvarjeni se potem tepe. A tepe se mrtvo sedlo, živi osel se pa tepsti misli. Udarci, ki na liberalizem lete, namerjeni so in padajo po svobodi, onem vzvišenem pojmu, onem občečloveškem cilji, po katerem so hrepneli in za katerega so se borili največji duhovi vsega sveta in vsch časov, za katerega so celo življenje žrtvovali najblažji možje vsch narodov!

Kajti kaj pomeni „liberalen“. Beseda je latinska (liberalis) in znači: radodelen, podatljiv; v rodu je z besedo: libertas, — svoboda. Dakle, kdor daje vsakemu svoje, on je liberalen. Kdor terja polno svobodo za sebe, pa jo daje in privošči i drugim, on

je liberalen. To je čist pojem stvari. Ako se je kasneje v življenju ta pojem razdaljšal, ako se je na njegove stroške tudi grešilo in ga napak tolmačilo, — to prav nič ne dene.

V političnem življenju, kot zaznamovane stranke, nastalo je zaznamovanje „liberal“ za svobodo-ljubo narodovo stranko najnaprvo na Španjskem kot protivnost k „servilni“, hlápčevski ali prilizovalni stranki, kateri narod nij bil nič, višji poglavarji pa vse. Iz Španije se je beseda v politično življenje vsch narodov zanesla, in je od početka povsod zaznamovala ono stranko, ki se je poganjala za ljudstvo in njegovo svobodo, ter se protivila samovolji in zatiranju knezov in mogotcev, posvetnih kakor cerkvenih. Posebno se je beseda udomačila v političnem slovarju na Nemškem, kjer so „liberalci“ v raznih malih državah pošten boj za narodno svobodo borili in tlačenje naroda zametavali. In povsod so bili protivniki liberalcev starokopitniki in neprijatelji ljudstva.

Res pa je, žalibog da je res, da se je na račun liberalizma že strašno grešilo, s tem, da so si ljudje priimek liberalcev nadevali, ki so bili liberalni le za sebe ali svoj narod, za druge pa ne, ki so se torej liberalce nazivali a — ne liberalni bili. Osobito velikansko delo so v tako diskreditiranje liberalizma storili Nemci in v prvi vrsti zopet avstrijski Nemci. Ti so občečlovešk liberalizem nenaravno spojili z nemško hegemonijo nad drugimi narodi. To je nemšk psevdo-liberalizem, s tem spakom nemamo nič edinega.

To nemško-avstrijsko pačenje, prej čistega in poštenega pojma, je tudi mnogo krivo, da se reakcionarske psovke na liberalce v obče še rade prijemljejo. Ali te psovke so ravno tako malo opravičene, kakor ko bi kdo terjal, naj se železnice od-

pravijo, ker se veliko nesreč na njih zgodi. Ali da našim klerikalcem jasneje povemo: Kakor od nas liberalcev ne bo nihče trdil, da je krščanstvo za to slabo, ali zametavnja vredno, ker so v 11., 12. in 13. stoletju ob Labi in Odri Nemci na milijone in milijone Slovanov v imenu krščanstva poklali in uničili, — tako ste vi abotni ali pa zlobni, ker nakladate liberalizmu vse zlo, ker in ako proti njegovim načelom greše posamezniki ali stranke z njegovim imenom.

Vemo, da nam bodo daničarji rekli: liberalizem je cerkvi sovražen. Ali to nij res. Ako ga neki organi zdanje cerkve preganjajo, brani se in — v boji se ne dajejo poljubi, to je znana stvar povsod, kjer človek po človeško ravna; to je vidno tudi iz nekrščanskega sovraštva in maščevalnosti polnih cerkvenih časopisov. Mi pa upanja še nijsmo izgubili, da bodo naši potomci, če prav pozni vnuki, doživeli čas, ko bosta liberalizem in krščanstvo složna in v spravi med soboj. Kajti baš krščanstvo s svojim velikim ukom: „ljubi svojega bližnjega kot samega sebe,“ s tem ukom, ki je razne sužnosti podrl, — je rodilo tudi liberalizem. Krščanstvo namreč nikjer in nikoli nij učilo: proganjaj ga, kdor se ne križa kot ti, ali se celo nič ne križa.

Zarad vsega tega se mi nič ne zmenimo, in se nobeden zaveden, kolikaj omikan in duševnih okovov prost Slovenec zmenil ne bode, ako nas pitajo naši slovenski klerikalni listi z „liberalci“.

Razume pa se in povedali smo bog ve kolikrat že in ponavljali vedno od početka izhajanja našega lista, da nam je prvo in glavno načelo v politiki narodnost in vsestranski slovenski napredek. In narodnostna politika je tudi — če se še tako upirate — plod liberalizma in bode gotovo zmagala, kadar

Listek.

Theodor Schachtov zemljepis in Slovenci*)

Schachtov zemljepis je skoro najbolj razširjena knjiga v nemškeje zemljepisnej literaturi. Tudi mnogim Slovencem pride v roke in gotovo se bode marsikdo začudil čitaje to knjigo v najnovjšem izdanju, kako porugljivo piše o Slovencih. Nij nam vse eno, kako naši protivniki o nas sodijo. Vsak pošten, značajan in svoje narodnosti popolnem zavest rodoljub je dolžan odbijati od sebe napade, posebno one, ki ostanejo tiskani ter

gredo od rok do rok. Mi smo sicer navajeni psovok dunajskih „Press“ in raznih „Tagblatov“, ali da znanstvena knjiga svoje predale z lažmi in zasmehovanjem napolnuje, to je žalostno znamenje v literaturi, ter kaže na zlobno srce in zloradost. Ako moraš že vedno resnico govoriti, koliko več moraš paziti, da resnico pišeš, kajti to ostane ter se širi na vse strani.

Da vidimo tedaj, kaj stoji v Schachtovem zemljepisu str. 258. o nas: „Die meisten Bewohner dieser Länder, (t. j. Koroške, Kranjske in Istrije) auch schon im südl. Steiermark, sind wendischen oder slavischen Stammes (Slovenen), meist misstrauisch und feindselig gegen ihre deutschen Landsleute, denen sie an Betriebsamkeit und Reinlichkeit, überhaupt an höherer Kultur nachstehen, träumen aber dessen ungeachtet von Errichtung eines Zukunftsreiches „Slovenien“.

Da smo tedaj sovražni in nezaupljivi našim sodeželanom! To je gola laž. Kdor pozna naš narod, bode drugače sodil. Morda pa misli s tem g. Rohmeder to, da se ne damo ponemčiti. Slovenci bi sicer imeli prav, biti nezaupnim svojim sosedom, kajti oni vedno gledajo, kako bi nam odvzeli našo največjo svetinjo, narodnost. O tem je treba čitati le nepodobščine, ki so se dogajale in se še dogajajo po slovenskih pokrajinah ob času volitev. Slovenec bi zares moral biti sovražen Nemcu, kajti krivice, ki so se dogajale nad njim od njegove strani (povest nam jih žalibože mnogo našteva) sililo bi ga na to, ali vsled njegove blage čuti ne more on takov biti, kakoršnega hoče g. Rohmeder po sili narediti. Da bi se hotel g. Rohmeder iz resničnih virov o tem osvedočiti (kar pa njemu nij mar), gotovo bi drugače o tem sodil. Da jih v kulturi nijsmo dosegli, tega nijsmo mi krivi, nego naše za-

*) Theodor Schacht's Lehrbuch der Geographie alter und neuer Zeit mit besonderer Rücksicht auf politische und Kulturgeschichte. Achte vollständig neu bearbeitete Auflage von dr. Vilhelm Rohmeder. Mainz 1872. 4. Lieferung.

pridejo vsi liberalci do spoznanja pravih načel, pravega liberalizma.

Bazaine obsojen.

Francoski maršal Bazaine, ki je v zadnji francosko nemški vojski branil trdnjavo Metz in potem trdnjavo in celo svojo vojsko Nemcem izročil, ne da bi bil prej vse poskušal, da prodere s svojo vojsko iz Metz ven, obsojen je na smrt. Vojaška sodnija v Trianonu mu je po dolgem preiskavanju dokazala, da nij svoje dolžnosti storil. Iz vse obravnave se vidi, da je bil Bazaine slab poveljnik, drugič pa večji politikar nego domoljub. Ko je bil po lastni krivdi v Metz zajet, nij mislil na svojo domovino, na svoj narod, nego mislil je na Napoleona, na sebe. Ko je druga Francoska čudovito naglo vojske in brambovce domovine stvarila, nij mislil Bazaine na to, kako bi prišel svojim rojakom in svoji domovini pomagat, nego tičal je v Metz in računil, kako bode on po končani vojni s svojo vojsko zopet za Napoleonide „red“ delal. Obsojen je zato na smrt, in nihče ga ne obžaluje, ker v njem je obsojen izdajalec naroda, osebnosten politikar.

Res je, da so sodniki sami, precej ko so smrtno sodbo izrekli, podpisali prošnjo do državnega glavarja, predsednika republike Mac-Mahona, naj ga pomilosti. In ker je Mac-Mahon francoske vojne nesreče mnogo tudi sam kriv, pomilostil bode Bazaina gotovo toliko, da mu življenje reši. A ne more ga rešiti pred degradacijo. Porezali mu bodo zvezde in ordne in pred vso vojsko bode onečasten. Za moža, ki je 40 let za vojno slavo hlepel, je to britkejše kot smrt.

(Pripis: Bazaine je res pomiloščen. Glej politični razgled.)

Iz deželnih zborov.

Štajerski deželni zbor.

[Izv. dop.]

7. seja 12. decembra. Razne peticije se izročajo dotičnim odsekom.

V odsek za javno varnost so izvoljeni: Grof Platz, Neupauer, dr. Avernas, grof Attems, dr. Gemeiner, dr. Miller, Janežič.

Postava o organizaciji sanitetnih organov v občinah se izroči odboru za občinske zadeve.

Poslanec Reuter poroča o predlogih finančnega odbora, Za učilnico za gluho neme v Gradci privolijo se stroški s 16.343 gl.

lostne okolnosti, katerim uzrok so tudi Nemci bili in so še sedaj, kajti mi smo vsi dobro osvedočeni, kako oni naš jezik preganjajo kljubu obstoječemu zakonu o ravnopravnosti. G. Rohmeder je naš položaj in naša povest čisto nepoznana. — Kar smo zakasnili ne po našej nemarnosti, to hočemo popraviti in nadomestiti ter stopiti v kolo naobraženih narodov. Ali tega ne trpé naši protivnici, ki so zavidni, ako se kdo izobražuje, brez njih. Nas zasmehovati zavoljo nenaobraženosti, jih pa nij sram. To je baš prava porednost. — Kar se tiče čistosti, vprašajte oficirje; oni vam povedo ali naši slovenski ali nemški rekrutje iz Gornje-Štajerskega, Koroškega itd. — več garij, uši itd. v vojake prineso.

Strašno prevračanje resnice je tudi to, da hočemo posebno državo povzdigniti. Obrekovanje nemških časopisov je vzel g. Rohmeder za resnico, mesto da je resnico iz pravega vira

in dohodki 5119 gld., tedaj doplača deželni fond 11.314 gold. Za učilnico za podkovanje konj v Gradci, doplača deželni fond 2936 gold. Pri tej priložnosti izreče deželni zbor, da se naj napravi trirazredna živino-zdravniška šola, katero naj e. kr. ministerstvo za kmetijske stvari vzdržuje z letnim doneskom 3000 gold. Dalje predloži finančni odbor resolucijo, da je ukaz ministra notranjih zadev, po katerem smejo tudi taki kovači delati izpite in dobivati spričevala, kot konjski kovači, kateri niso obiskavali polleta gori omenjeno učilnico, škodljiv glede obiskanja te učilnice. Dr. Sernec predloži, da se naj ukaže deželnemu odboru, pritožiti se zoper ta ministerski ukaz. Predlog je bil sprejet.

Okraju Weitz se posojilo 4800 gld., katero se mu je dalo za zidanje nove ceste, odpusti; ravno tako breškemu okraju 4681 gl. 36 kr.

Na dnevnem redu je poročilo šolskega odseka zaradi plače rednih učiteljev in profesorjev na deželnih srednjih šolah, ki bi odslej enake plače dobivali, kakor v državnih službah. Rast nasvetuje tajno sejo o tem predlogu, kar pa nij bilo sprejeto. Dozdaj so učitelji in profesorji na deželnih srednjih šolah imeli letne plače 800 gl. Odslej imajo dobivati 1000 letne plače, petletne doklade po 200 gl. in še zraven tega osobne doklade: v Gradci po 360 gl., v Ljubnem 300 gl., v Ptujih pa po 250 gl. Vsled tega znašajo plače za leto 1874 za 7780 gl. več od l. 1873. Zarad osebnih priklad se prične daljša debata. Reuter predloži, da osobne priklade znašajo samo 300 gl. v Gradci, 200 gl. v Ljubnem in Ptujih. Ta predlog je bil sprejet. Višje plače se imajo začeti 1. jan. 1874.

Dr. Dominkuš nasvetuje, da se zračunajo od 1. julija 1873 kakor pri državi. Reče, da je tudi on za to, da se kolikor mogoče varčno ravna z deželnimi denarji, ker so davki že tako visoki, da pa učilnice niso kraj, za prenapeto varčnost. So že druge stvari v deželnem proračunu, pri katerih bi se dalo kaj prihraniti. Dr. Dominkušev predlog nij bil sprejet.

Bärnfeind interpeluje vlado, zakaj se ne izvrši ministerski ukaz, pri katerem e. k. uradniki ne smejo biti upravni odborniki akcijskih društev. Namestnik Kúbek precej odgovarja, da to vprašanje spada upravo pred državni zbor, (?) a da on hoče odgovoriti. Njemu nij znano, da bi eden političnih uradnikov bil upravni odbornik.

zajel, namreč da hočemo samo administrativno skupino, da se naš tako jako razdeljen narod zedini. Ali tudi to je Nemcem trn v peti, ker ne bi mogli potem tako lahko germanizirati, ter se do jadranskega morja širiti.

V opombi piše o naši literaturi tako-le: „Ein gefeierter Mann aus Krain, der Dichter der „Spaziergänge“, hat erklärt, dass man die ganze slovenische Literatur in einem Schnupftuche wegtragen könne.“

Tedaj „gefierter Mann“ v očeh Rohmederovih! Je-li pa more tak človek, ki zaničljivo govori o kateremkoli narodu, poštenega značaja biti? O tem dvomimo mi. Spoštovanje medseobno je temelj vsega društvenega življenja. Mi poštene Nemce spoštujemo, ali zahtevamo tudi od njih spoštovanje proti nam. Da naša literatura nij ogromna, to je res; ali tacega zaničevanja od kranjskega odrodnika vendar nij zaslužila. Naše knjige so

Prihodnja seja je 15. decembra. Sliši se, da bode deželni zbor še tudi po praznikih zboroval. Gradiva je še toliko, da se tudi do srede januarja teško reši. Huda borba bode o predlogu šolskega odbora, po katerem bi odslej bile samo trojne plače pri ljudskih učiteljih, namreč po 600, 700 in 800 gold. Tudi plače deželnih uradnikov se mislijo povišati, da bodo enake državnim uradnikom. Deželni stroški bodo tedaj letos dosti višje nastavljeni od prejšnjih let. Kam pa pridemo z deželno priklado, če bode tako naprej šlo?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. decembra.

Grof *Hohenwart* je nasvetoval v državnem zboru, naj se postavi odbor 15 udov, ki bode o zadnjič omenjenem pismu čeških poslancev posvetoval se in poročal. Ta predlog pride na vrsto, ko se zbor zopet snide, t. j. koncem januarja. Debata bode zanimiva, ako se bode vsa opozicija za predlog v obširnih govorih potegnila. Kar se je pri adresni debati opustilo, se lahko zdaj stori. „Vaterland“ svetuje pravni stranki, naj pri tej debati skuša bolj spravljivo in mirno politiko. To je menda na adresu Hermanovo pisano, češ, naj menj strastno govori. — Da predlog *Hohenwartov* pade, je po dozdanjem značaji ustavovercev več kot verjetno. Zato baš bode le debata zanimiva.

Češki deželni zbor, v katerem sami Nemci sede, 11. dec. nij mogel zborovati, ker je bilo premalo poslancev navzočnih.

Da se *dalmatinski* dež. zbor razpusti, že zahteva „N. fr. Pr.“ — Razlog jej je ta, ker je 10 Lahonov mandat položilo. Zakaj se potlej tudi češki zbor ves ne razpusti, vpraša „V.“ s pravico.

Ogerski deficit za leto 1874 znaša 41,627008 gld. Za letos pa je zmanjkalo 30,709.175 gld. Torej 72 milijonov manjka Magjarom! — Ghyczyev novi klub centra izjavlja, da bode sprejel nagodbo, a namestu zdanje vlade, bolj močno zahteval, za zdaj pa te ne napadal.

Vnanje države.

List ruskega generala Kaufmana, „Turk. Vedom“, pripoveduje, da se prebivalstvo na desnega Oksovega bregu še vedno ne more navaditi, da bi bilo Rusom podložno. Zdaj tu, zdaj tam se prikaže kaka banda, in vsako občevanje nemogoče dela. V trdnjavo Novo-Aleksandrovska so prišli Tataři pomoči in orožja prositi; ti so povedali, da je guerilla po vsi deželi organizirana, in da ruske transporte napada. Kivanski Kan proti temu noče ali pa

(Dalje v prilogi.)

že leta 1600 jezuitje v Gradci sežigali, tedaj smo morali že takrat nekaj literature imeti. Ako pa našega Preširna Angleži predstavljajo, vendar nij ta eden največjih lirikov zaslužil od pesnika „der Spaziergänge“ take nepoštene psovke. Zraven teh psovk pa se ve da ne pozabi ljube deželice Kočevja (deutsches Ländchen Gotschee.)

Nazadnje moram pozorne učiniti profesorje zemljepisa na naših srednjih učiliščih na zemljepisne knjige, ki se v Nemški tiskajo, da ima vsaka južno mejo Nemške jadranske morje. Ravno to ima tudi Schacht. — Do Adrije hočejo priti Nemci, ali naša dolžnost je, temu se že zdaj s peresom krepko zoperstaviti. Bodimo oprezni, ker sovražnik seje seme, katerega plod bi nam s časom škoditi mogel. — J. St. profesor.

ne more ničesa storiči, sploh se zadnji čas prav malo o njem sliši. Kontribucije neče nihče plačati, in se bo menda komaj z največjo silo dobila.

Francoški predsednik republike Mac-Mahon je spremenil smrtno kazen, katero je izrekla vojna sodnija nad maršalom Bazainom v dvajsetletno ječo. Ob enem je Bazaine degradiran, to je vse vojaške časti so mu vzete, vendar mu ne bode trebalo formalitet degradacije izpolniti, namreč, da bi mu v pričo vojske najstariji sergeant potrgal zvezde in epaulette.

Karlistovska poročila javljajo, da je general Moriones z 8000 možmi zapustil Pompeluno in je prišel v San Esteban, odkoder Veri žuga. General Loma je pa s 1500 možmi v Enderlasso blizu Vere prišel. Bržkone se bosta republikanska generala v Veri zedinila, in nove operacije proti Karlistom začela. — Krvavi pop Santa Cruz se je zopet v Astasu prikazal. Med njim in Lizarragom se je vnela vojska, v kateri je bil Lizarraga tepen.

Generalni kapitan na Kubi, Jovellar je izdal razglas, v katerem ljudstvu pravi, da izvršuje žalostno dolžnost, ako „Virginija“ Amerikancem izroča. Povelje je odločilno, in ako bi se ljudstvo ne vedlo pokorno, nastala bi velika vojska, katero bi morali kolonisti brez španske pomoči vojskovati.

V zbornici **pruskih** poslancev je središčna stranka predlagala, naj se cerkvene postave odpravijo, in naj se vrne vlada k stari principom pruske cerkvene politike. Naučni minister Falk je odgovoril na ta dva predloga z dolzim govorom, v katerem je odločno naglašal potrebo, da se vrhovnost države čez cerkev brez obzira izvršitiima. Predloga sta se tudi, kakor je vlada želela, odbacnila. Kralj je načrt postave o upeljanji obligatoričnega civilnega zakona potrdil. Po upeljanji obligatoričnega civilnega zakona se bo tudi o klic odpravil, katerega je papež takrat upeljal, ko je razglasil prepoved zakona zaradi sorodstva do četrtlega kolena.

Bernsko vlado v **Švici** je zadnja papeževa enciklika tako razhudila, da je sklenila, permanentno papežovo zastopstvo odstraniti, in je že papeževoga nuncijsa vprašala, kdaj bo odpotoval.

Angleški list „Times“ o papeževi encikliki kaj neugodno piše: „Papež tarna in protestira, denuncira, psuje in preklinja, kakor je baš njegova navada. Da stvari slabo, da, zelo slabo stojé, to je res. Pa tudi to je res, da je v vseh katoliških deželah papež, kolikor dolgo je mogel, še večji pokoro, kazen, revščino vsem kristjanom nakladal. — Mi se nadejamo, sklepa „Times“, da se tudi za naprej ne bo rabilo drugega, nego proklinjanje, in da se bo papežu monopol za to dovolil.“

Dopisi.

Iz Vipave 12. dec. [Izv. dop.] Tudi Vipava je slovesno praznovala petindvajsetletnico cesarjevega vladanja. Hiše so bile večinoma razsvitljene. Med onimi, ki so se s temo odlikovale, je bil tudi naš farovž. Glejte to so oni ljudje, ki imajo „cesarja“ v svojem programu. — Po trgu so se pevale ljudska himna in druge narodni pesmi. Se ve da, da pokanja možnarjev nij manjkalo. Zvečer je bila tombola v prid ubogim šolarjem, in večerja v čitalnici. —

Zdaj pa drug zanimiv predmet: Pogreb dr. Spazzapana. Zjutraj v nedeljo ob 5. uri je blagi ranjki dušo izdihnil. Poslušamo, kdaj mu bode zadnje uro zvonil, a zastonj. Opoldne je bilo tudi vse tiho (tukaj je namreč navada, da opoldne s 3 zvonovi zvoni oba dni, ko je mrtič v hiši.) — Po poldne gre velika deputacija, 15 mož k dekanu, da bi zvonjenje dovolil; a brez vspeha. Tukajšnjega trgovca to grdo ravnanje razjezi in gre meni nič, tebi nič — sam zvonit. — Pondeljek popol-

den je bil pogreb. Ljudstva je prišlo od vseh strani, kakor že dolgo h kakemu pogrebu ne. Pred hišo in na grobu se je pelo slovensko. Gospod F. je pokleknil in molil za ranjcega, vse ljudstvo za njim.

Potem smo žalostnim sream, a vendar z zadostenjem zapustili mirodvor, da smo ranjcega brez spremljevanja našega Jurja veličastno izročili zemlji v naročje. — Če je to njegovo ravnanje lepo, naj svet sodi.

Iz Novega mesta 12. dec. [Izv. dopis.] Skoraj povsod so se 2. dec., ko se je slovesno obhajalo 25letno vladanje cesarjevo, godile kakove nerodnosti. V tem oziru tudi naše mestice nij ostalo za drugimi. — Uže letos, meseca marca, poročal je „Slov. Narod“ o zlobnem vedenji vojakov tu štacioniranega lovskega bataljona, ko so v enej noči napali dva kmeta in ju oropali. Za tem so sicer enaka zločinstva nekoliko prejenjala, ali 2. decembra, to je baš tist dan, katerega bi morali zlasti vojaci posebno praznovati, jeli so se v neke gostilnici prepirati in slednjič pretepati, ter so se svojimi bajoneti gostilničarja in nekega gosta na glavi hudó ranili. Gostilničar je v torek 9. decembra umrl za ranami, zadanimi mu od zbesnelih vojakov. Vojaki so bili ujeti, ali precej spuščeni; sad tega pa tudi nij izostal: kakih pet duij po onem dogodku je zopet napal en vojak nekega gostilničarja v samotaj ulici; ta pa ga je zapodil v beg, ker je bil močnejši. Ako gre tako dalje, ter vojaško poveljstvo takemu ravnanju nasproti strogo ne postopa, postajali bodo vojaci vedno drzneji, in stanje meščanov ne bo posebno prijetno, ker kmalu nihče več ne bo svojega življenja svest. — K mnogim drugim nesrečam, ki so uže letos zadele Dolenjsko, pridružila se je sedaj še goveja kuga, katera je jela razsajati po Novem mestu in okolici. Zanesena je bila baje po živini, kljub vojaškemu kordonu iz Hrvaške utihotapljenj.

Iz Dunaja 11. dec. [Izv. dop.] Ker konca drž. zbora niti dunajski listi ne pri naša, naj vam jaz zadnje sceno popišem:

Ko je volitev Madejevskega bila z 70 glasovi proti 158 glasovom ovržena, vstane dr. Vošnjak in predloži zdaj konec seje, ker poslanci že skoraj 10 ur neprenehoma zborujejo; a na dnevnem redu je še več verifikacij volitev, ki se ne bodo veršile brez debate. — Predsednik odgovarja, da bi on moral najbolj truden biti, a poprašja zbornico, ali želi sejo skleniti. Za konec seje je glasovala vsa desnica in nekaj poslancev skrajne levice. Pokazalo se je, da ima vladna stranka povelje, še vztrajati in Klaičevu volitev ovreči. Pride na vrsto volitev Klaiča. Poročevalec je štajerski namestnik Kübek, ki nasvetuje, da se volitev vsled nepostavnosti, ki so se pri njej zgodile, za neveljavno spozna. Proti temu govori Pavlinovi v hrvaškem jeziku. Rechbauer pred tem govorom konstatuje, da on ne more biti odgovoren za to, kar Pavlinovi govori, ker mu ta govor nij razumljiv. Pavlinovič je precej obširno govoril in dokazal, da se nijso godile take nepostavnosti, kakor poročilo navede. Slovanski poslanci: Slovenci, Rusini in Poljci so poslušali govornika, nemški poslanci pa so ali odšli iz dvorane, ali se med soboj precej glasno pogovarjali. — Po govoru Pavlinovičevem nasvetuje Hakelberg konec debate, Hamer pa konec seje. Dr. Vošnjak podpira Hamerjev predlog, ker bi želeli bilo,

da bi vsi poslanci izvedeli razloge Pavlinoviča. Omenja, da je dr. Razlag pripravljen, v kratkem glavne stvari iz njegovega govora povedati. Glasovanje bi bilo prenačljeno, ako se nasprotni razlogi ne poizvedo. — Predsednik odgovori, da to ne gre, da bi drugi poslanec bil za tolmača. — Konec debate je bil potem sprejet, a ne konec seje. Glasovalo se je precej in Klaičeva volitev je bila ovržena. — Ovrgele so se tedaj v tej seji tri volitve opozicijskih poslancev in zdaj se lahko vzdigne ministerski predsednik Auersperg ter naznanja, da je poslanska zbornica na 21. januar preložena.

Iz Budim-Pešte 12. dec. [Izv. dopis.] Szlavyjevo ministerstvo tedaj ostane na krmilu, dok se môtnost situacije ne razbistri. Szlavyjevo ministerstvo ostane na krmilu na naročito željo kralja. S tem se vé da kriza nij za stalno odstranjena in pomagana, ampak samo odgojena. Denašnje naše ministerstvo in naš parlament nijsta več za vladanje sposobna, in zato ne bo drugo kazalo, nego da se obadva odpustita. Sicer se pa denes govori več toliko o krizi, kolikor o grozečem bankrotu, finančialnem in državnem. Še eno tako posojilo, kakoršno je zadnje bilo, in — naš magjarszág se bo na bobnu prodajal, ali se nam bo pa moral jerob postaviti. Naj žalostneje je pa to, da se še zmerom neče nikjer nobena iskrica prikazati, ki bi na poboljšanje naše situacije znamenjala. To je znamenje, da bo še huje prišlo, nego je že denes. Krivca vsemu temu iskati, in rekriminacije delati, to je denes prepozno in neplemenito. Denes, ko smo že blizu tistega momenta, da se bo kričalo: sauve qui peut! morejo nas samo drastična sredstva spasiti. En milijon bi dali denes za dober svet, pa ga nij od nikoder. Celo starokonservativci pod Sennyeyjem se denes ne bi upali parlamentarno vlado pri nas prevzeti. Javno mnenje je odločno proti Sennyeyju. Njegove vlade se pri nas vse boji. Pri njegov čin bi bil — in moral biti — razpust sabora in suspendovanje ustave. On nema v našem denašnjem parlamentu večine, pa je javljne tudi po novih volitvah ne bi imel. S čim bi korteševal za svojo stranko? ker so vse naše blagajne prazne. Naše korteševanje pa stoji milijone. Na novo v Komoranu voljen Ghyczy je svojim volilcem rekel, da se ima pred vsim drugim v poboljšanje finančnega stanja narodna banka ustrojiti in reforma davkov preduzeti. Vpraša se pa, kdo bi naše bankovce kot plačilo vzel? Inozemski naši upniki gotovo ne. Banka mora realni temelj imeti, t. j. vsaj 100 milijonov srebra ali zlata, da s tem fondom vrednost svojih bankovcev podsloni. Od kodi pa teh 100 milijonov vzeti? S takimi vprašanji sučemo se v kolobaru. — To je sad magjarske navihanosti, magjarske avitične oholosti, in neopravičene gospodoželje. Treba bo, da se odloži nekoliko nprtenega bremeua, kar bo v očigled Evrope se ve da velika državna sramota. Pa drugač ne bo šlo. Naša narodnostna opozicija denes miruje. To je za naše položje prava sreča, kajti če bi se tudi narodnosti gibati začele, je babilonski stolp gotov. Daleč smo v sedmih letih državne samostalnosti prišli. Naj bolj se pa tudi bojimo, da ne bi naše sedanje stanje Avstriji povod dalo, da se ne bi nepozvana v naše zadeve vtikala.

Domače stvari.

— (O včerajšnji 4. seji kranjskega dež. zbora) poročamo v torek. Obraščevalo se je več predlogov finančnega odbora in dr. Bleiweis je stavil predlog, naj se c. kr. vlada naprosi pri ministerstvu potruditi se, da se tudi v Ogerski uvede postava od 29. jun. 1868 o živinski kugi, ker drugače je nemogoče varovati naše dežele pred okuženjem. Seja je bila ob 2. uri popoldne končana.

— (G. Dežman) se je včeraj v deželnem zboru zmotil in je v debati zaradi neke mitnice, v polemiki z dr. Bleiweisom, začel slovenski govoriti in je tudi jako elegantno slovenski govoril. „Naturam expellas furca tamen usque recurret“. Žilica v Dežmanu, katera je nekdanj lepe slovenske pesni delala, ki je v časniku „Slovenija“ 49. leta panegirik „Slava Slavjanom“ pela, še nij usahnila!

— (Konfiscirani „Slov. Narod“) številka 280 od 5. dec. se je storil krivega, — tako trdi ljubljanska tiskovna sodnija v uradnem delu „Laibacher Ztg. od 13. dec. — zločina razžaljenja Njeg. Vel. cesarja po §. 63. kaz. zak. — Nam nikakor nij na um palo greha storiti, kakoršnega slavna sodnija v članku: „Petindvajsetletnica in ustavoverreči“ videti izvoli.

— (O ljubljanski realki) se „Soči“ piše: Ljubljanska hranilnica je sklenila v spomin svojega 50letnega obstanka sezidati naši veliki realki jako potrebno novo poslopje. Nova realka je res monumentalna stavba vsaka stolica bi se mogla z njo ponašati; ne samo na Kranjskem, nego daleč okrog na dolgo in široko nema para. Toda uganite, kam so ljubljanski modrijani to veličastno poslopje postavili? Potisnili so je v skrit kot tako, da človek, ki hoče videti in užiti krasno fasado — ide na ljubljanski grad! Vendar poslopje je vse eno lepo, tako lepo da so se njegovi očetje sami vanje zaljubili, posebno ker je srce teži da so svoj proračun za circa 200.000 gold. prestopili in za novo realko blizu pol milijona izdali. Za tega delj nimajo prav nič veselja novo realko — za realko porabiti, ampak ugibljejo in na prste računijo, kako bi se dala stvar zasukat, da bi „kaj neslo“. Stavbni stroški so namreč hranilnici pobrali skoro ves rezervni zaklad in za to bi rada novo realko po polnem v svoji lasti obdržala, dokler se rezervni fond primerno ne okrepeča: pri volji je sicer izročiti realki poslopje za 5 let, toda pridržati si hoče pravico da sme uže po preteklih dveh letih realki prostore odpovedati, v tem ko dež. odbor zahteva, da bi se hranilnica pravomočno morala zavezati, da realka vsaj 6 let zoporedoma v novem poslopji ostane in da bi se morala odpoved pogodbi vsaj 4 leta naprej izreči. Jasno se iz tega vidi „kam pes taco moli“. — Hranilnica, ki je tako pompozno naznanjala, da hoče zidati realki novo hišo, se zdaj sramuje realki poslopje kar naravnost odreči; zatorej je pri volji jo sprejeti za par let pod streho, potem bi jej pa rekla: Ljuba moja realka, hodi z bogom! Mene je hiša stala pol milijona, rabiti jo hočem za svoje potrebe, ti si pa išči strehe, koder ti je drago!“ Da bi to laže izvršila, iznásila je strašanski „casus belli“. — Pred novo realko stoji namreč deželne hiše vrt, v katerem rasto stoletna drevesa, ki realki fasado zakrivajo. Teh dreves, se ve da hranilnični modrijani tako dolgo nijso videli, dokler realke nijso dovršili. Zdaj je pa v oči bodo, zatorej

zahtevajo od dež. odbora respective od dež. zbora, da se vsa ta drevesa posekajo, in da se tudi vrt 5—6 sežnjev nazaj pomakne. S tem bi realka na lepoti res veliko pridobila, ker bi jo potem človek vsaj od blizu videl. Toda deželni odbor, namestu da bi se temu zahtevanju udal ter tako hranilnici orožje iz rok izbil, se vede kakor svojeglavni kozel, katerega hočeš za roge čez ozko berv zvleči. „Jaz ne dam vrta!“ pravi dež. odbor. „Jaz pa nove realke ne!“ odgovarja hranilnica. Prava karakteristično je, kako dež. odbor svojo trmoglavnost utemeljuje; pravi namreč, da bode vrt morda še sam potreboval, če bi trebalo kaj zaradi pomnoženja pisarn zidati. Risum teneatis, amici! Uže zdaj se nova realka nič ne vidi, in dež. zbor jo hoče še zazidati! Bogme to je okus! Zatorej nij čuda, če

„Obhaja taka misel nas Slovence,
Da pravdajo se ti možje mor'biti,
Za kar so se nekdanji Abderiti
V sloveči pravdi od — oslove sence!“

Marsigdo si želi, da bo ministerstvo temu netečnemu prepiru rovtarsko-athenskih Abderidov s tem konec naredilo, da bi ljubljansko realko zaprlo tako dolgo, dokler jej dotične oblasti (magistrat, dež. odbor) ne preskrbe za šolo pripravnih prostorov; kajti zdaj prebiva v temnih nezdravih luknjah, ki učiteljem veselje do učenja jemlje.

— (V Ptuj) se je 10. dec. odprla nova dekliška šola.

— (Iz Gradca) se nam poroča, da so tamošnji Slovenci iz višjih šol predsinočnjem besedo, pri kateri so se udeležili tudi slovenski deželni poslanci, napravili.

— (Naučni minister) je suplenta na državnem realnem gimnaziji v Kranji, Alwina pl. Wouwermansa za pravega učitelja ravno tam imenoval.

— (S Krasa) se „Soči“ piše: Dne 25. novembra je razposlalo župaustvo v Dutovljah službeno vsem županijam pisma s slovenskim napisom. Vročene so bile vsem ta pisma, razun dveh, katere je poštar iz Divače taksiral z 10 novci, in vsled tega jih tudi dotična županstva sprejeti nijso hotela. Poštar je Nemeč in nij razumel besede „službeno“, za to je je v Dutovlje retour poslal. Slavna c. kr. poštna direkcija v Trstu naj blagovoli pač enkrat slovenske poštarje in uradnike na slovenska tla postaviti.

— (Požar.) V Grižah pri Sežani je v ponedeljek zjutro ob 9 uri, ravno ko so bili ljudje napravljeni k maši, blazna ženska z glavno prižgala štalo, katera začne goreti in za-njo cela vas; pogorelo je 6 hiš, 4 kozé, 3 prešiči, 14 ovac in slepa ženska stara 23 let; škoda se ceni na 15.000 gold.

— (Detomor.) Dekla goriškega policijskega komisarja je otroka porodila in ga potem mej smeti vrgla. Zanimivo je to, da je ravno ob istem času komisar kosil in ona mu je še prve jedi na mizo prinesla. Otroka je neki trikrat še v glavo zbodla, ki je potem, jedva v bolnišnico prinešen, umrl.

— (Štirje proti enemu.) Dainarji Anton, Jakob, Jurij in Franc Cerar iz Kamnika, na Kranjskem so v Št. Ožboltu v slovenjegraškem okraji 30. nov napadli hlapca Mihaela Arha in Jan. Žebrnika. Arh je užel, Žebrnika pa so zločinci natepli, in od tistega večera ga nij nobeden videl. Misli se, da so ga ubili in v Dravo zagnali. Vse štiri ima že sodnija.

— (Tatov.) so posestniku Bavmšablu v Poličanah vkradli z voza več kócev, ki so bili 200 gold. vredni; ravno tam so Jož. Robiču iz zaklenega hleva odpeljali vola, ki je bil 130 gold. vreden. 7. t. m. je nekdo v preiskovalno pisarnico v Brežicah ulomil, razbil miznico in ukradel 28 gold. denarja in več drugih reči.

— (Izvrstno plačan c. kr. uradnik) je dvorni svetovalec g. knez Lotar Metternich v Ljubljani. Plače ima 4000 gold. na leto. A v letu 1872 po Kristovem rojstvu izdelal in rešil 11 reči celih enajst komadov ali vlog. Torej pride na eno vlogo 363 gold., za kar se more en ubogi narodni avskultant, ki je vse državne izpite naredil celo leto s tisoči uradnih komadov mučiti.

Zahvala.

Za živo sočutje o smrti g. Avgusta Moosa, c. kr. poštnega oficijala, in za obilno udeleževanje pri njegovem pogrebu srčno zahvalo vsem, kateri so se ga udeležili, posebno gospodom uradnim tovarišem pokojnega, ter tudi družabnikom „Čitalnice“ in „Sokola“ izrekajo

njegovi za njim žalujoči.

Vabilo na naročbo.

Vse gg. dosedanje naročnike, katerim je naročnina potekla konec decembra, in druge narodnjake vabimo na novo naročbo našega prvega slovenskega dnevnika, „Slov. Narod“.

Prijatelje našega narodnega dela, prijatelje svobode in slovenstva pa še posebno prosimo, naj naš list širijo s tem, da nam vsak vsaj enega novega naročnika pridobi. To je nam in naši stvari tembolj treba, ker se od znane strani s fanatizmom proti našemu listu agitira, kjer se le more.

Razne vesti.

* (Pri železniški nesreči na karlovško-reški železnici se je vozilo 43 osob. Izmed onih, ki so v propad pali z vagoni vred, jih je 19 popolnem nepoškodovanih, kar se kot „čudež“ smatra.

* (Od lakote je umrl) generalni direktor Karl-Ludvigove železnice vitez Herz. Vlada ga je dejala v sodnijsko preiskavanje zavoljo pogreškov, ki jih je storil pri upravljanju železnice. To je moža tako zapeklo, da je zblaznel (znorel), nobenega človeka k sebi pustil, nobene jedi ne hotel k sebi vzeti. Tako je od lakote umrl.

— (Pa res!) V neko krčmo pride ženska, in reče, naj se ji sledico juhe prinese. Malo časa je, pa zagleda, da v juhi kosček platna plava. Ker je bila lišpava, kakor marsikatera druga, pokliče krčmarico, in ji reče: „Slišite, te juhe jaz ne bom jedla, le poglejte, zaplata platna plava tu-le notri“. Pa kaj ji poredna krčmarica odgovori? „Lejte, lejte, kaj mislite, da vam bom še zameta noter dejala za tisti piškavi groš?“

* (Londonska megla). V angleškem glavnem mestu je bila 8. t. m. taka gosta megla, kakor še nikdar. Kakor kadar smola gori, taki oblaki megle so ležali nad celim mestom. Prodajalnice so bile vse zaprte, sploh nij bilo skoraj nič ljudij na ulici. Železniški vlaki so se zakasnili, parniki na Themis so morali stati. Zraven pa je bil še mraz tak, da so tiči zmrzevali.

* (Steklina.) V Dolenicah na Češkem je te dni umrl neki rokodelc, katerega je pred nekaterimi dnevi njegov lastni pes popadel. Mož nij o tem nikomur nič povedal, dokler bolezen nij bila očitna. Nesrečnež je imel do smrti popolno zavest, in je šel sam v sobo, kjer je ločen od vseh, žalostno umrl. Pred smrtjo je blagoslovil svojo družino in se je z jokom poslovil od nje.

* (Don Karlos), ki se že dolgo Španjcem kot kralj po „božji“ milosti na prestolu rine, bo svoje pomagatke dobro obdaroval, ako se mu posreči splezati tja, kamor si že toliko

časa želi. Baje da mu nekā fabrika v Birminghamu že več mesecev „ordne“ kuje.

Narodno-gospodarske stvari.

Na Japaneškem se je sklenil z Zedinjenimi državami poštni kontrakt, ki je po svetu veliko nezadovoljnost vzbudil. Japaneška parobrodarska družba si je na Angleškem dva velika parobroda naročila, ki bosta 600.000 dolarjev stala. Tudi se govori o novih linijah med Hong-Kongom, Yokohamo in S. Franciscum. Vlada bo velike kupčijske

operacije prepovedala, ker kupčijstvo monopolizirajo. Nasproti se bo ustanovljenje nacionalnih bank pospeševalo. Kupčija je aila zadnje dni zelo živa, in veliko svile in čaja se je za tuje dežele prodalo. Sploh ta država lepo napreduje. — V Zedinjenih državah se je letos veliko tobaka pridelalo in je tudi veliko lepši, kakor lani. — V zapadnji Indiji kupčijstvo vedno raste, zato bosta hamburško-amerikanska paketna delniška družba in severno nemški Lloyd vožnje v zapadno Indijo podvojila.

Opomenica.

Konkurzi: Na c. kr. učiteljski v Ljubljani mesto glavnega učitelja za slovensko in nemško, do 15. januarja 1874 pri deželnem šol. svetu. — Služba pomočnega uradnika z 1 gl. na dan, v Črnomlju.

Eksekutivne dražbe. 15. decembra: Koprivčovo, 1600 gl., v Ljubljani. — Kitovo, 745 gl., v Rogateci. — 16. decembra: Kastelčovo, 1522 gold. in Rometevo, 2116 v Litiji. — Mazljevo, 244 gl. in 230 gold., v Kranji. — Jagodnikovo, 795 gold. in Tomšičovo, 2250 gold., v Bistrici. — Fitzejevo, 440 gold. in Stoničovo 755 gold., v Kočavji. — Kapšovo, 284 gl., v Črnomlju. — 17. decembra: Gehringovo prem. blago, 130 gold., v Ljubljani. — Lončarjevo, 751 gl. in Zormanovo, 751 gl., na Brdu. — Špicnagljevo, 355 gold., v Črnomlju. — Pavličovo, 620 gl., v Konjicah.

Tujci.

12. decembra.

Evropa: Gollo iz Sodražice. — Gulič iz Sožane. — Antič iz Reke.

Pri Elefantu: pl. Mati iz Trsta. — Popovič iz Pridora. — Chauchič iz Reke. — Metzner iz Dunaja. — Grof Barbo iz Rakovnika. — Tanšek iz Brežic.

Pri Malléu: Gugovic iz Kranja. — Krzesadlo, Reiter iz Brna. — pl. Savinšek iz Metlike. — Binder, Obercigner z gospo, Knipp, Donauer iz Dunaja. — Ivanetič iz Dolenjskega.

Pri Zamorcu: Dornik iz Redoč. — Muller, Gehring iz Ogerskega. — Bivic iz Kranja.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 14. decembra 1873.

Doktor in komisijonar.

Burka s petjem v 3 dejanjih, poslovenil J. Alešovec.

Prihodnja slovenska predstava bo v nedeljo 21. decembra 1873.

Zima pride, zima pride, zima je že tū!

Dobra, grejoča zimska obleka

varuje pred prehlajenjem, ki je začetek vsake bolezni.

Zdravilna podtelesca.

Ta so iz najfinejše Merino-volne, izvrstno grejō telo in je varuje pred premrizenjem.

1 fine vrste, belo 1 gl.
1 " pisano 1 gl.
1 najfinejše volne 2 gl.
1 " pisano 2 gl.

1 zgorna srajca

iz najfinejše barvanega flanela s svilenimi ali atlasnimi prsi in lepimi načrti prešita 5 gl.

Šali za gospode

vseh barv iz najfinejše volne gl. 1.50.

Potni šali

veliki, kot ogrinjalo 2 gl. in 5 gl.

Šlips za gospode in gospe

iz najtanjše volne s sviljo pretkano 50 kr. in 1 gl.

Ogrinjala za gospe in deklice

à la Maria Antoinette, rudača, modra, bela, vijolasta. So iz najtanjše berlinske volne tkana, pletena, izvrstno grejō in so najlepša in najnovejša v tem času.

1 za otroke 50 kr.
1 " deklice, najtanjše 1 in 2 gl.
1 " gospe, zelo tanjko 2-5 gl.

Komašnje

iz najtanjše barvane berlinske volne pletene.

1 za otroke 50 kr.
1 " deklice 1 gl.
1 " gospe, najtanjše 2 gl.

Komašnje za gospode

iz najtanjšega sukna, podložene, z lepimi gumbami prešite 5 gl.

Komašnje

iz pravega ruskega usnja z varnostnimi sponami, varuje hlače popolnem pri slabem vremenu. 1 par najtanjših 5 gl.

Dolge in kratke nogovice

najbolje vrste.

1 par dolgih za deklice 50 kr.
1 " " gospe, najtanjše 50 kr., 1 gl.
1 " flanelnih kratkih 50 kr.
1 " iz najtanjše volne pletenih 1 gl.
1 " lovskih najtanjših 2 gl.

Posebno lepo

je nositi zelo tanjka prava turška svilena Cachenez-ogrinjala za gospode po 1 gl., 2, in 5 gl.

Mufi za gospe in otroke.

1 za deklice ali otroke 1 gl.
1 ovratnik za to 50 kr., 1 gl.
1 za deklice 2 in 5 gl.
1 popolni kinč, ovratnik in muf dolgodačen najtanjši 5 gl.

Rokovice

iz najtanjše mehkoobčutne volne.

1 par za gospode 50 kr. in 1 gl.
1 " " " podložene 1 in 2 gl.
1 " " gospe in deklice 50 kr. in 1 gl.
1 " " " " podložene 1 gl.

Rokovice iz jelenjega usnja.

1 par za otroke 50 kr.
1 " " gospe ali deklice 1 gl.
1 " " " in " z manšetami 2 gl.

1 par za gospode 1 in 2 gl.
1 " s kožo podloženi, za kočiranje 2 gl.

Vloge za v čevlje

so najbolj priporočevalne, varujejo noge pred mrazom in potem nij treba težkih zimskih čevljev nositi.

1 par za gospode, gospe ali otroke 50 kr.

Bodi luč!

Novo popravljena petrolejske svetilnice z varnostno napravo, popolnem brez duha, po najlepših izgledih dunajske razstave narejene, so najboljše vrste le pri podpisane fabriške zalogi dobiti. Svetilnice za pri uku, delu, za družino so tako narejene, da je v 24. urah le za 2 in pol kr. tvarine treba.

1 kuhinjska svetilnica 50 kr.
1 stenska ali viseča 1 in 2 gl.
1 sobna popolna 50 kr. najlepša 1 in 2 gl.
1 za uk ali delo 1 in 2 gl.
1 salonska posebno lepa 50 kr., 1 do 2 gl.
1 salonska viseča s škripci 5 gl.
1 taiste luksurijozne za 1, 2, 5 dražje.
1 svetilnična podloga iz Angora-volne 50 kr.

Naglo kot blisk!

Najprijetnejša zabava po zimi je drsanje, toda k temu je neogibno treba dobrih, varnih drkalic.

Vse drkalice so previdene z novo patentirano ameriškano varnostno napravo.

1 par za otroke 1 gl.
1 " " gospe ali deklice 2 gl.
1 " " jako lepih, prav angleških 5 gl.
1 " " za gospode 2 gl.
1 " " " najlepših 5 gl.

Gulden-Bazar, na Dunaji, Praterstrasse 66.

(312-6)

Podpisano društvo vabi vse p. n. tiste, ki imajo veselje do zidanja, da se zarad

izpeljevanja novih stavb in popravljanj vsake vrste,

tako tudi zarad

izdelovanja stavbnih načrtov in preudarjenja stroškov

nanje obrnejo, ker je v stanu, vsa v stavbni strok spadajoča dela pod najugodnejimi pogoji prevzemati.

Tudi priporoča svojo zalogo priprav za zidanja vsake vrste, vate, clopette itd.

V Ljubljani meseca decembra 1873.

(319-3)

Kranjsko stavbno društvo.

Pisarnice na celovški cesti št. 82.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry
v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: boleznj v želodci, v živcih, v prsih, na pljucah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričevalo ozdravljenji, ki so vsem lekomo zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldég na Štajerskem,
3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalesscière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.
Br. Sigmo.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vrančnico v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalesscière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravilo. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-

karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 13. decembra.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	30	"
1860 drž. posojilo	102	"	50	"
Akcije narodne banke	990	"	—	"
Kreditne akcije	239	"	—	"
London	113	"	65	"
Napol.	9	"	9	"
Č. k. cekani	—	"	—	"
Srebro	108	"	60	"

Pri Giontiniji in Lercherji v Ljubljani, pri Paternoliji in Wokulatu v Gorici se dobiva monografija

Valentin Stanic.

Spisal Paulus.
Cena 30 kr.

Št. 5129.

Oznanilo.

V letu 1874 se bode potrebovalo za brzojavne poteze 300 hrastovih, mecesnovih, borevčevih ali smrekovih kolcev, posekanih po zimi, 8 metrov dolgih, na zgornjem konci 15 centimetrov močnih, popolnem ravnih, okleščenih, olupljenih in čisto suhib. Na spodnjem konci se morajo počez, na zgornjem pa pošev odžagati; zgornji konec se mora z oljnato belo barvo dvakrat namazati.

Kolcev je oddati do konca februarja 1874 in sicer:

V Laščah	20 kolcev,
V Turjaku	40 "
V Kočevji	20 "
V Varnbergu	60 "
Pri Majerlu	20 "
V Črnomlji	20 "
V Metliki	40 "
V Novem mestu	40 "
Na Dvoru	20 "
V Žužemberku	20 "

Skupaj . 300 kolcev.

Kdor želi vso založbo prevzeti, ali le nekatere dele, mora vložiti pravilno štempljano ponudbo, v kateri je poedino ceno s črkami zapisati, do 10. januarja 1874 pri brzojavnem vodstvu v Trstu.

Na ponudbe, katere se vložijo po tej dobi, ne bode se več gledalo. Ponudbi naj se ne priloži nikaka zagotovnina, vendar je zavezan ponuditelj, kateremu se kakoršna koli založitev naroči, vložiti 10 odstotno kavcijo vsega zaslužka.

V Trstu dne 12. decembra 1873.

C. k. brzojavno vodstvo.

Kotalik.

(326)

Zemljemerec

se priporoča za izmero večih in manjših zemljišč, popravo mej, razdelitev gozdov in pašnikov in za druga tehniška dela.

Več se zvé v hiši št. 37 na narodnem trgu v III. nadstropji.
(321—3)

Glavni dobitek ev. 360.000 mark nove nemške drž. vrednosti.

Naznanilo sreče.

Dobitke garantira država.

Vabilo k udeleževanju na dobitne chance

velike od države Hamburg garantirane denarne loterije, v kateri mora nad

5 milj. 300.000 mark dobljenih biti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, ki ima po načrtu le 69.000 lozov, so sledeči: namreč 1 dobitek event. 360.000 mark nove nemške drž. vrednosti ali 120.000 tolarjev Pr. Crt., spec. mark Crt. 200.000, 100.000, 75.000, 50.000, 40.000, 2krat 30.000, 25.000, 2krat 20.000, 2krat 15.000, 5krat 12.000, 13krat 10.000, 11krat 8000, 12krat 6000, 27krat 5000, 3krat 4000, 55krat 3000, 126krat 2000, 320krat 1500, 1200 in 1000, 687krat 500, 300 in 200, 16008krat 110 in 100, 18.322krat 40, 20, 15, 10 in 5 mark in se bodo te v malo mesecih v 7 razredih gotovo odločile.

Prvo žrebanje dobitkov je uradno na 17. in 18. decembra t. l.

odločeno, in velja k temu cela izvirna srečka le 3 gold. — kr. pol izvirne srečke le 1 .. 50 .. četrt — .. 75 .. in se te od države garantirane izvirne srečke (nobene prepovedane promese) proti frankiranemu poslanju zneska najugodnejše v rekomandiranih pismih celo v najbolj oddaljene kraje od mene razpošiljajo.

Vsak udeleževalec dobi od mene razen svoje originalne srečke tudi z državnim grbom prevedeni izvorni načrt, zastoj in po žrebanju takoj uradni zapisnik dobitkov brez zahtevanja doposlanega.

Dobljeni denar se bode izplačeval in razpošiljal od mene naravnost na interese točno in pod najstrogejšo zamočljivostjo.

Naj se torej obrača z naročili zaupljivo na

Samuel Heckscher senr.

Banquier & Wechsel-Comptoir in Hamburg. (320—6)

Važno za vse bolnike.

Faltemajerjev krvočistilni čaj, krvočistilne pile.

Ta izvrstna sredstva so se po tisočerihih spričevalih skozi dolga leta najsijajneje izkazala: pri vseh motenjih prebavljenja, zamašenji, spuščajih, slabem mešanji krvi, kakor posebno pri protinu, trganji po udih, nervoznem glavobolu, mrzlici i. t. d.

1 zavitek čaja s podukom . . . 65 kr. avstr. velj.
1 škatlja pil " . . . 70 " " "

Dr. Šramova maža za protin in ude.

Nepresegljiva pri vseh zelo zastarelih protinskih boleznih, revmi, zastarelem sliznem toku, križnem bolenju, slabosti udov, občni telesni in živčni slabosti, zbadanju v straneh i. t. d.

1 lonček 60 kr. avstr. velj.

Prava se dobi samo le v lekarni „pri zlati kroni“ v Slovenski bistrici.

(327)